

staa uden Midler til at skaffe Befolkningen det fornødne Fedtstof. Dette Forhold er det, jeg beder den høje Rigsdag have i Betragtning, naar den skal træffe Bestemmelse om denne Sag. Lovforslaget gaar derfor ud paa at yde Smørproducenterne en Statsgaranti for en Pris af 2 Kr. 30 Øre for hvert Pund Smør leveret til Hjemmeforbruget til Husholdningsbrug.

Jeg skal nu fremsætte nogle Bemærkninger om, hvilket Kvantum der saaledes søges tilvejebragt for Hjemmeforbruget. I Overensstemmelse med de Udtalelser, jeg har henvist til, er der beregnet 250 g Smør ugentlig til hvert Individ. Dette vil kræve 15,000 Dritler Smør om Ugen. Vor nuværende Smørproduktion er rimeligvis omkring 24,000 Dritler om Ugen. Men udover de 15,000 Dritler, som efter Lovforslaget reserveres for Husholdningsbruget, skal der reserveres et Kvantum til dem, der nødvendigvis maa have mere. Det er givet, at syge, navnlig sukkersyge, maa kunne opnaa et større Kvantum Fedtstof end de raske. Det er endvidere givet, at Sygehuse, Hospitaler og lignende Anstalter maa have større Kvantum, og dette maa derfor ogsaa afgives. Endvidere maa der til Restaurationsvirksomhed, til Folkekøkkener og til Bagerier reserveres et Kvantum Smør. Det Kvantum, som disse Virksomheder for Tiden bruger, og hvor den danske Tilbøjelighed til en rigelig Anvendelse af Fedtstof til Frembringelse af gode og fede Spiser er stærkt fremtrædende, maa sikkert rationeres betydeligt ned, men et ikke ringe Kvantum — jeg tror, det er en 1,500 à 2,000 Dritler om Ugen, der er beregnet — maa forbeholdes dertil. Dette Kvantum tænkes dog ikke leveret paa samme Vilkaar som det, der leveres til Husholdningsbrug, men om Priserne skal jeg senere udtale mig.

Selv efter at alt det Smør, jeg her har nævnt, er aftaget til Hjemmeforbrug, er der, vil man kunne se, et Kvantum til Overskud. Dette tænkes anvendt som hidtil til Eksport. I Lovforslagets § 1 fastsættes Hovedregelen derfor saaledes, at saa og saa meget skal afgives til Hjemmemarkedet, „Eksport af Smør maa kun foregaa, naar Hjemmemarkedet i Henhold til foranstaaende er forsynet“. Hvis man antager, at der for Perioden paa denne Maade kan anvendes 5,000 à 5,500 Dritler gennemsnitlig om Ugen, siger man maaske, hvad der i Øjeblikket er muligt, men ingen kan selvfølgelig med den ubestemte Fremtid garantere for, at dette Kvantum vil være til Stede. Nu fremsættes ikke

sjældent den Anskuelse, at det vilde være ønskeligt, om vi hellere beholdt dette Smør, som vi altsaa efter denne Plan kunde have til Raadighed for Eksport, hjemme og forøgede vore hjemlige Rationer dermed. Derved vilde naturligvis de 250 g kunne forøges noget, men national- og samfundsökonomiske Grunde gør det i høj Grad ønskeligt, at vi kan bevare en vis Eksport. Varer skal vi have hjem udefra, som er lige saa nødvendige for Samfundet som Fedtstofferne, Varer, uden hvilke hele Samfundshusholdningen vilde gaa i Staa og ogsaa Menneskets Ernæring komme til at undvære baade nyttige og nødvendige Fødemidler. Vi skal have Penge til at betale disse Varer med, som er hentede udefra, og vi skal have en Mulighed for just gennem Vareombytningen at faa disse Varer.

Lovforslaget hviler altsaa paa den Forudsætning, at vi reserverer for vor Befolkning det, som er ernæringsmæssigt nødvendigt, men anvender Overskuddet paa den samfundsnyttigste Maade. Jeg har nævnt, at Staten efter Lovforslaget skulde paatage sig en Garanti for, at Producenten fik 2 Kr. 30 Øre for Pundet af Smør i den Periode, som Lovforslaget omfatter, og som drejer sig om Tiden fra 1. December til Udgangen af Oktober Maaned næste Aar. I saa Henseende staar Lovforslaget paa samme Grund som Kornloven, der uanset kommende Tidens Indvirkning paa Prisforholdet garanterer Landbrugeren en fast Pris paa hans Korn, saaledes som det er bestemt i Loven. Med Hensyn til denne Garanti er det imidlertid ikke Hensigten, at Staten skal betale 2 Kr. 30 Øre for hvert Pund, uanset hvilken Pris der fremkommer ved højere Betaling af andre Kvantiteter. Under Forhandlingen var man paa et bestemt Tidspunkt, hvorom Bilagene vil give Besked, naaet til at fastsætte, at Mejeribruget forlods skulde afgive Smørret til en Pris af 1 Kr. 82 Øre, og at Garantien, som altsaa vilde andrage det Beløb, som ligger mellem 1 Kr. 82 Øre og 2 Kr. 30 Øre, skulde dække, hvad der ikke indvindes tilstrækkeligt udover 2 Kr. 30 Øre paa de Kvantiteter, der sælges til højere Pris. Under de fortsatte Forhandlinger er der imidlertid fra anden Side, særlig fra produktionsmæssig Side, dog ikke oprindelig af selve Mejerierernes Ledelse, udtalt Ønsket om, at Prisen, hvortil Smørret skulde leveres, blev sat noget højere, og det staaende Landbrugsudvalg har nævnt Tallet 1 Kr. 90 Øre. Det er da dette Tal, som findes i Lovforslaget. Jeg maa nu et Øjeblik bede det høje